

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica xi. post Trinitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

stebunt. Sed dicitis. Oēs q̄runt h̄ gaude
re z letari. Audite qd̄ iura dicāt. Non qd̄
fiat sz̄ quid fieri debeat p̄siderandū est. xij.
q. ij. B̄tia ep̄i. Et de electiōe. Cū causā. et.
ff. d̄ officio p̄fidis. Sz̄ licet. Nam si maior
ps militū regis fuit et eius aduersario: nō
tū valeret excusatio vnus illoz̄ si diceret.
Fere oēs sic faciunt. Expone zc. notādo il
lud Aug. Non p̄pterea min⁹ ardebūt q̄ cū
multis ardebunt.

Dñica. xj. post Trinitatis
Sermo. j.

Omnis qui se

exaltat humiliabit: z q̄ se hūi
liat exaltabit Lu. xvij. Tradit
di vob in p̄mis qd̄ z accepi/qm̄ ch̄ris mor
tuus ē p̄ pctis nō. j. Co. xv. Nihil efficaci
us ad nos hūiliandos q̄ p̄sideratū hūili
tatis ch̄ri q̄ p̄ n̄ris pctis mortu⁹ ē. vbi sunt
tria p̄sideranda.

Primū redemptoris dignitas veneran
da. Ch̄ris

Secundū redemptionis q̄litas mēoz̄
da. mortuus est

Tertū mortis hui⁹ causalitas ponde
randa. p̄ pctis n̄ris. De his tribz̄. j. Pet.
ij. Ch̄ris semel p̄ pctis n̄ris mortu⁹ est/ tu
stus p̄ iniustis vt nos zc.

Omnis zc

Rim⁹ ar. An supbia sit pctm̄ morta
le. Q. nō. Dē pctm̄ mortale p̄riat p̄tuti
sed supbia nō: imo orit̄ ex p̄tute. qz̄ vt dic̄
Breg. xxxij. moz̄. Aliqñ hō ex sūmis cele
stibz̄ p̄tutibz̄ intumescit. Cōtra Breg.
in eodē lib. dicit. Evidentissimū signū re
proboz̄ supbia ē. Rūdet tho. ij. q. clxij.
Supbia ipoztat defectū subiectionis ad de
um. Jo Eccl. x. d̄. Initiū supbie hois est
apostatate a dō inq̄rū aliq̄s se extollit sup
id qd̄ ē sibi p̄fixū fm̄ diuinā regulā vl̄ mē
surā. Hoc aut̄ qd̄ ē nō subdi deo hz̄ rōnez
pcti mortali: iō supbia fm̄ gen⁹ suū ē pctm̄
mortale. Sic tñ in alijs q̄ sunt ex gñe suo
mortalia sunt aliq̄ mor⁹ veniales p̄pter eo
rū impfectionē qz̄ sez̄ p̄ueniunt rōnis iudi
cium z sunt p̄ter eius consensū. Ita z circa
supbiam accidit Ad illud aut̄ qd̄ obijcitur

dicendū q̄ supbia non orit̄ ex p̄tutibz̄ sic
ex causa p̄ se sed sic ex causa p̄ accidens in
quantū aliq̄s ex virtutibz̄ occasiones sup
bie sumit. Nihil aut̄ p̄hibet qñ vnū p̄ri
ūm sit alterius cā. vt patz̄. vij. Etb. Hec
tho. Pro sum. p̄mitte qd̄ illud est marie
virtuti p̄rium qd̄ deo reuerētā subtrahit.
cuiusmodi est supbia: ad quā etiā rō natu
ralis nos ostendit esse obligatos: z ad quā
etiā tā poete q̄ p̄bi inducūt. Virgilius i
georgicis. In p̄mis vengrare deos Et art
storeles. vij. ethic. Deo null⁹ reddi p̄t cō
dignus honos. Graue igit̄ ē pctm̄ nō subij
ci deo qd̄ ad supbiam p̄tinet. Cū q̄ q̄ritur
An supbia zc Dic̄ rñ. vt s̄. Ex q̄ conclude
qm̄ nō sine cā d̄. Eccl. x. Odibilis ē coram
deo z hominibz̄ supbia. Nā vt dicit theo
philus vbi s̄. Supbia p̄riat diuine dile
ctioni inq̄ntū. I. supbus non se subijcit di
uine regule. put̄ debz̄. Et etiam qñqz̄ dile
ctiōi p̄xi inq̄ntum inordinate se p̄fert
primo aut̄ ab ei⁹ subiectione se subtrahit i
q̄ derogat diuine regule. Audite o supbi z
rebelles deo atqz̄ ecclesie z his q̄b̄ obedi
re tenemī. O filij rebelles parentibz̄: o ch̄ri
stiani rebelles ecclesiasticis prelatibz̄: vos
ip̄os extollitis. Lerte tandē in infernum
dep̄memini. Figura Nūeri. xvj. In cho
re dathan z abiron rebellibz̄ moȳsi quos
terra absorbit p̄s. Oculos superbo: um
humiliabis.

Secund⁹ ar. In euangelio p̄ exemplū
pharisei z publicani instrumur q̄rū
valet humilitas z q̄ sit detestabilis super
bia. vbi sunt tria diligent̄ p̄siderāda z se
pius attendenda.

Primū ē pharisei p̄sumptio detestāda.

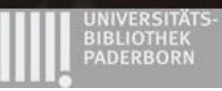
Secundū publicani hūiliatio comēdāda.

Tertium est vtriusqz̄ conclusio memo
randa. In hoc sermone dicendū de primo
quod tangitur cum dicit̄ Phariseus stās
hec apud se orabat. De⁹ gratias tibi ago
quia nō sum zc. vsqz̄: que possideo. The
ophilus. Apud se orabat quasi non apud
deum: quia ad se redibat per peccatum su
perbie. Apparet autem ex euangelio sua p̄
sumptio detestanda.

Primo qz̄ se iustificabat

Secundo qz̄ alios iudicabat.

Tertio qz̄ alijs se p̄ferabat.

Domínica. XI. post Trinita.

Primo rē. Factās se de duabz p̄tibz in
sticie q̄ sunt: declinare a malo: z facere ho/
nū. Un̄ dicebat. Nō sum sicut ceteri hoim/
raptōres: iniusti: adulteri. seimo bis i sab/
bato: decias do oim qui possideo. Vale
q̄ppe iccepit vt oñderet se iustū esse. Debu
it em̄ incipe ab accusatiōe sui: fm̄ illō Pro/
uer. xvij. Iust⁹ in p̄ncipio accusator ē sui.
Scōdō quia alios iudicabat z accusabat
qz dicebat q̄ ceteri erant raptōres rē. vltre
ri⁹ etiā q̄ nō erāt sic ille publican⁹. Rbo.
xiiij. Tu qd iudicas fr̄ez tuū: oēs stabi⁹
aū tribunal ch̄i. Heu qm̄ multi sūt aliozuz
iudicatores q̄ p̄p̄ia pct̄ā p̄siderāt. Ber.
Alios despiciūt z seipos deserūt. Ter/
tio qz se alijs p̄ferēbat. dicebat em̄. Deus
gr̄as ago tibi: nō sū sic ceteri hoim rē. Ue/
rū dicebat: sed nō vt itelligebat. Aug⁹. de
p̄bis dñi. Quere in p̄bis ei⁹: nihil inue/
nies qd̄ deū rogauerit. Ascēdit qd̄ ore:
noluit deū ro gare: sed se laudare z ro gan/
ti insultare. Greg. xxiij. moral. Quattuor
sunt sp̄s qbz ois tumor arrogatiū demō/
strat. Lū bonū: aut a seip̄is se h̄re existi/
mant. Aut si sibi datū desup credūt p̄ suis
hoc q̄ accepisse merit⁹ putāt. Aut certe cū
sacrāt se h̄re qd̄ nō h̄nt. Aut despect⁹ ce/
teris singulariter appetūt videri h̄re quod
h̄nt. Q̄ fugiēda ē supbia q̄ oia bona opa
inficit. Exēplū in vitaspa. Senex qd̄az
dixit. Qñ cogitatio superbie vel vane glie
te ipugnat: p̄scutare teipm̄: si oia m̄adata
dei seruas: si inimicos diligis: si gaudes in
glia inimici z tristat⁹ in deiectione ei⁹. Et
si nō h̄es hoc: tūc seru⁹ inutilis es. Nihil
itaqz de te gr̄de sentias: scias em̄ q̄ elata
cogitatio oia bona dissoluit. Legit̄ aūt de
qd̄a p̄gine q̄ a iuuetute deo seruauit: quā
uentēte ad extrema/ ep̄s loci illi⁹ credēs
eā sc̄am: p̄sonalr̄ visitauit cū sacramentis
Et dixit circūstātibz. Herito dies ista cēt
celebrāda in q̄ ista p̄go deuota ē moritu/
ra. Illa hec p̄ba audiens: sibi p̄i cōplacuit
sic z solita erat. Et sic obiit. Et ifra spaciū
triginta diez appuit ep̄o dicens se dānatā
p̄pter sui p̄p̄i cōplacenciā z supbiā quā ha
buit in extremis. Un̄ Ber. Multo meli⁹
est esse pctōrē hūile q̄ iustū arrogātē. Qd̄
a dñio apte oñdit vbi phariseus z publica
nus in exemplū inducunt. Un̄ qd̄a. Inq/
nat egregios ad iuncta supbia mores.

Tertio ar. Aud. rē. Et certe multum
est piclosa supbia. Accēdite qm̄ circa
maiora mat⁹ piculū p̄rit. xliij. di. Quiesca
mus. Et. ff. d̄ carboniano edicto. l. j. §. Si
qs. Aia aūt est corpe nobilitoz: ideo mag⁹
cauendū est aie piculū q̄ corp̄is. Accēdite
inquā. Si sciret⁹ q̄ oēs q̄t̄t iuerūt p̄ viā
aliquā ceciderūt in barathrū: nōne talē vi
am fugeret⁹. Erpone: qm̄ via supbie est
p̄ quā oēs cadūt in infernū. Proner. xvij.
Qui altrā facit domū suam q̄rit ruinā.

Sermo. ij. p̄ dñica. xj post Trinitatē

Omnis qui se
rē. Ego sum minim⁹ ap̄loz q̄
nō sum dign⁹ vocari ap̄lus: qm̄
p̄secutus sum eccliam dei. j. Coz. xv. Tria
sunt ibi notanda.

Primū ap̄ostoli p̄fmda hūiliatio Ego
sum minim⁹ ap̄ostoloz.

Scōdū hūiliatiōis plenissima exp̄ssio. q̄
Tertū hūi exp̄ssiois at⁹ (nō sum rē.
signata ratio. qm̄ p̄secut⁹ rē.

Propter p̄dicta dicebat. j. Tim. j. Pn⁹
sui blasphem⁹ z p̄secutor z p̄tumeliosus:
sed misericordiam dei p̄secut⁹ suz. Et. j. Tim.
ij. Pctōz p̄m⁹ ego sum: sed misericordiam con
secutus. Saluatio. Omnis rē.

Prim⁹ ar. An supbia sit grauissimū
pctōz. Q̄ nō. Supbia difficile caue
tur. qz sic d̄t Aug⁹. Cetera pct̄a in malis
opibz exercent⁹ vt fiāt. superbia p̄o bonis
opibz isidiat vt peant. Cōtra. sup illud
p̄. Supbi inique agebāt vsqz qz. d̄t glo.
Maximū pctm̄ in hoie est supbia. Rñ.
Tho. ij. q. clxij. Lz ex pte p̄uersionis ad
bonū cōmutabile q̄ materialr̄ se h̄z in pctō/
cato/ n̄ habeat supbia maximā grauitatē:
ei⁹ tñ est maxia grauitas ex pte auersionis
a bono incōmutabili q̄ est rō formalr̄ z cō/
pletina pcti. Primū. pbat. qz celsitudo
quā appetit supbi iordinate: fm̄ suā rōnez
nō h̄z maximā repugnantā ad bonū vir/
tutē. Scōdū. pbat. qz in alijs pctis hō
auertit a deo vlt p̄pter iqr̄tā: vlt p̄pter isir/
mitatē suē p̄p̄ desiderū alicui⁹ boni. Sz
supbia h̄z auersionē a deo ex eo q̄ nō vult
deō z regule ei⁹ subijci. qz. s. aliqs vult ex/
cellere sup illud qd̄ est sibi p̄fixū fm̄ regu/
lā.

lam diuinā. **Uñ** dicit Boeci. Lū oīa vicia fugiāt a deo: sola superbia se opponit deo. Propter qđ etiā spēat̄ dicit Jac. iij. Sup̄bis de⁹ resistit. **Ad** illud qđ obijciť qđ sup̄bia difficillime cauet̄: dicendū. qđ hoc nō est ppter vehemētiā impugnationis: s; ppter latentiā. ideo nō h; maximā grauitatez anteq; p rōnis iudiciū dephēdat. **Hec Tho.** Pro fundamēto. **Dis** sup̄bia aduersus pncipē graui plectēda est punitōe. **Virgili.** vj. eneid. Parcere subiectis r debellare sup̄bos. **Et Gal.** in alexan. Parce hūili: facilis orati: frāge sup̄bū. **Et Arist.** x. eth. Inobediētib; r rebellib; oportz penas apponere. **Sed** querit. An sup̄bia rē. **Dicit r; vt s.** Post rātionem dicas. **Uere** magne grauitatez ē sup̄bia/ q postq; deprehēdit p rōnem facile euitari posset tam ex cōsideratiōe pprie infirmitatez q; diuine maiestatz. vnde maximā deo infert iniuriam. **Job. xv.** Quid tumer; d deum spūs tu? **Audite** o sup̄bi r rebelles r timete oēs leges diuine trāsgressores. **Magna** em sup̄bia est (dicit Hiero.) aduersus dei viuere volūtate. **Auferte** itaq; oēm sup̄biā: qm sup̄bia a regē celesti excludit. **Figura** **Bas.** iij. Primi parētes de paradiso terrestri p suam sup̄biā fuerūt eieci. **Paradisus** aut ille terrestri; figura erat paradisi celestis. **Ps.** Nō cum in honore esset nō intellexit: cōparat; ē iunet; insipientib; rē. **Secundū** ar. In pced. rē. **Hic** dicendū de scōdo/ qđ ē: publicani hūiliatio cōmedanda: de q; dicit in euangelio. **Et** publicanus alō ge stās nolebat nec oculos ad celū leuare: sed p̄cu. pec. su. di. **De** p̄piti; esto mihi pctōri. **In** quib; tria norant quibus pater humilitas publicani.

Primū est cōcussio timoris. **Secundū** est cōfussio pudoris. **Tertiū** est afflictio doloris. **Primū** igit rē. **Erat** em alonge stans ppter timorē nō se dignū reputās p̄piti; accedere. **Aug.** Timor dñi r gruit hūilib; et Eccl̄i s. Radix sapie timere deū. **Secundū** est: cōfussio pudoris, qz nec volebat oculos in celum leuare p̄ peccātia pctōz. **Eccl̄i. iij.** Est r̄fussio adducēs gliaz. **Sed** heu mlti erubescūt r̄fiteri: sed nec peccare nec peccasse erubescūt corā deo. **Bern.** Pudet abluī et nō pudet inq̄nari. **Tertium** est afflictio

doloris. s. amara cordis cōpunctio propter quā pcutiebat pecc̄ suū/ dicēs p hūilē cōfessionē. **De** q; oīa potes p̄piti; esto mihi pctōri. nō attēdas hui⁹ cordis p̄auitatez: nihil in me ē vnde tibi placere r veniā conseq; debeam: nō nisi p misericōdiam tuā saluari possum. **Theoph.** Percutiebat pecc̄ suū cor qđ amō pungēs r excitās: nec aliō q; p̄pitiatiōne petebat. **Dicebat** em. **De** p̄piti; esto mihi pctōri. **In** quib; tribus tria norant que sunt necessaria cuilibet peccatori vt veniā obtineat.

Primū est recognitio offense maiestatis. **Secundū** est inuocatio dñi. **Deus.** uine pietatis. p̄pitius esto. **Tertiū** est confessio pprie inq̄tatez. **Mi**hi pctōri. **Aug.** Dignū est misericōdia q; spiritali labore qrit grām. **Exemplū** de scholari q; lēp̄t pctā sua in scedula: vt narrat **Lesari.** **Uide** in ser. de epiph. ser. vj. **Tertū** ar. **Aug.** rē. **Dulcī** g vtilis ē humilis r̄fessio. **Nā** vt dicit **Quint.** ff. p socio. **Parci** spōre cōfiteri. **Et** sicut h; r; q. iij. **In** iustū. circa fi. **Confessio** humilis in malis melior est q; in bonis sup̄ba gl̄iatio. **Pone** talē casum. **Aliq; h; duos** filios q; r ambo offēderūt patrē: **Uit** tñ altero graui⁹. **venit** ambo rogaturi. **p** venia: q; min⁹ offēdit se iustificat r laudat r seruitiū qđ p̄i fec̄ exprobrat. **Qui** rō grautus/ se hūiliat r hūiliter misericōdiāz rogat. **Eui** poti⁹ parcere debet pater: **Certe** ei q; se humiliat. **Expone** rē. **Ps.** Tu pplm̄ humilem saluū facies.

Sermo. iij. p dñica. rj. post Trinita.

Omnis qui se rē. **Bia** dei sum id qđ sum. **1. Coz. xv.** **Hui⁹** sine considera- tio nos hūiliare debet. **Nihil** em sum⁹ nisi a deo: neq; qntū ad esse nature: neq; qntū ad esse grē: neq; qntū ad esse gl̄ie. **Idō** **Pau.** **Gal. vj.** **Qui** se existimat aliqd esse cū nihil sit: ipse se seducit. **Dis** rē. **Primū** ar. **An** sup̄bia sit pctm̄ specia- le: q; nō. **Dicit** **Prosop.** li. de vita p̄cē/ platina: q; nullū pctm̄ sine sup̄bia aut potuit esse aut poterit. **Cōtra.** **Aug.** li. d. na- tura r grā: dicit sup̄biā esse pctm̄ mltū discre- pp 5

Domínica. XI. post Trinitatis

tum ab alijs dicitur Gen⁹ aut n̄ distinguit
aspēb. **R**ūdet Tho. ij. q. cxij. Pec/
catū supple dupl^r considerari pōt. Uno nō
fm p^ria spēm quā hz ex rōne p^rij subie/
cti. Et h̄ mō est spēale p^rctm. qz hz specia/
le obiectū. Est em amor inordinat⁹ p^rie
excellētie. Alio modo fm redūdantiaz in
alia p^rctā. et sic hz qndā generalitatē inqⁿ/
tū ex supbia oriri pōt oia p^rctā. Et hoc du/
plici rōne. Uno mō p se: inqⁿtu⁹ oia p^rctā
ordinant ad finē supbie q̄ est p^ria excellē/
tia. Alio nō idirecte z q̄i p accidēs. s. re/
mouēdo phibēs: inqⁿtū. s. p supbiā h̄ cō
fēnit diuinā legē p quā phibet a peccan/
do: fm illō Hier. ij. **C**ōfregisti iugū: ru/
pisti vincula: dixisti: nō seruiā. **A**q̄ illō ar/
q̄ obijct̄ dicendū q̄ illa auctoritas intelli/
git q̄ntū ad exteriorē effectū supbie q̄ est
p^rcept⁹ p^rcepti: nō q̄ntū ad affectū. Nō em
sp̄ fit p^rctm̄ ex p^rceptu: sed q̄ntū ex ignoran/
tia: z q̄ntū ex infirmitate. **Hec Tho.**

Profundamēto. **V**ultū est caueda su/
pbia. **A**d qd multū valet cōsideratio bre/
uitat⁹ z miserie p^rditionis hui⁹ vite. **A**la/
nus de plāctu nature. **C**alcare si vis colla
supbie: pēsa caduce pōdus origis: vite la/
bores: mort⁹ apocopā. **S**ed heu sicut dicit
Sen. ad Lucil. **I**n h̄ oēs fallimur q̄ mor/
tē nō p^rspicim⁹: magna ps ei⁹ tā p^rerijt: qe
qd erat⁹ n̄e retro est: mors tenet. **E**t p^r p^r
defectū talis p^rideratiōis supbi⁹. **S**ed
q̄rit **A**n supbia rē. **D**icitū. vt s̄ **E**t exin/
de dicas. **R**ep^rmat⁹ ḡ supbia z sic rep^rmunt
oia mala. qz vt dicit **Ecc̄i. x.** **I**nitiū ois pec/
cati supbia. **E**t **H**iero. **Q**uid tāsupbum:
qd ve tāingratū q̄ aduersus eius viuere
voluntatē q̄ ideo impat nob vt cām hēat
remunerādi. **A**udite o supbi p^rctōres: i⁹ cor
rigibiles: luxuriosi: fraudulent⁹ z c̄. **L**erre
p^rter vest^ra supbiā z duriciā tandē est⁹ in
infernū submergendi. **F**igura **Gen. vij.**
in gigātib⁹ q̄ p^rter supbiā in diluuiō piet^r
Sic oēs supbi pereunt in diluuiō inferni.
P̄s. **O**culos supbo⁹ hūiliabis.

Secūdu⁹ ar. **I**n p^rced. rē. **I**n isto di/
stendū de tertio: qd est vtriusq⁹ p^rclu/
sio memorāda. qz vt dicit dñs. **A**mē dico vo/
bis: qz descēdit hic iustificat⁹ in do. su. ab
illo. qz ois q̄ se exaltat rē. **U**bi ponit dñs
tres notandas p^rclusiones

Prima est p^rclusio notande comparōis.

Secūda est p^rclusio hūiliande p^rsumptōis.
Tertia est p^rclusio exaltāde hūiliatiōis.
Prima est rē. cū dicit. **A**mē dico vobis: de/
scendit. s. de domo dei: hic. s. publican⁹ iu/
stificat⁹. i. d̄simpio p grām fact⁹ iust⁹: in
domū su. ab illo. i. plus q̄ ille. v^l ab illo. i.
p̄ illo remanēte in fecib⁹ suis. **E**t merito:
qz habebat ille iusticiā p^rsumptā: hic v^l
Ille apd se iustificabat de opib⁹: hic v^l
apud deū ex fide z hūilitate iustificat⁹ est
Ubi fm **Aug.** enierationi merito⁹ p^rfer
p^ressio peccato⁹. **B**asil⁹ **S**i tibi est p^rcia
alicui⁹ boni opis: ceta illā: et p^rctā tua cito
pduc in mediū vt delect ea dñs cū ea con/
fessus fuer⁹. **N**ō te iustifices oīs ne sicut
Pharise⁹ ille exas p^rdēnat⁹. **D**ep^rcto pu/
blican⁹ vt ita sicut ille delictō⁹ tuō⁹ veni/
am inuenias **S**ecūda est p^rclusio hūiliand/
de p^rsumptōis: cum dicit. **O**is qui se exaltat
hūiliabit. **J**udith. vij. **D**e sua p^rture glori/
antes hūiliat. **E**t nota bñ qd dicit dñs.
Ois q̄ se exaltat hūiliabit. **O**is iquā vni/
uersaliter sine exceptiōe: q̄ se exaltat supbi/
endo hūiliabit z deijct⁹: vel in h̄ seculo p
miseria: v^l i futuro p penā eternā. **T**er/
tia est p^rclusio exaltāde hūiliatiōis: cū dicit.
Et ois q̄ se hūiliat spōte p p^riam z p^rctō⁹
p^ressione exaltabit in glia. **J**ob. xxij. **Q**ui
hūiliat⁹ fuerit: erit in glia. **E**t tñ notandū
qz triplex est humilitas.

Una viciosa

Alia dolorosa

Et tertia virtuosa.

Prima igit est viciosa. cuiusmodi ē humi/
litas hypocritaz q̄ fingūt hūilitatē vt ad
officia vel bñficia assumant: v^l ab homib⁹
honorēt. **Ecc̄i. xij.** **E**st q̄ se neq^rter hūiliat
et interiora ei⁹ plena sunt dolo. **H**ec est ḡ
humilitas deceptiua. **I**tem viciosa est hu/
militas plato⁹ q̄ ita sūt molles erga sub/
ditos q̄ ab eis stemunt. **Ecc̄i. xij.** **N**oli
esse hūilis in sapia tua z ne hūiliat⁹ i stul/
ticiā seducas. **H**ec ḡ est hūilitas defecti/
ua. **I**te viciosa est humiliatio q̄ q̄s deijct⁹
in p^rcti vilitatē. **Ecc̄i. xij.** **A**rtede ne sedu/
ctus in stulticia hūilieris. **H**ec est ḡ hūili/
tas defectiua. **S**ecūda est hūilitas dolo/
rosa q̄ fit p tribulationē: de p^ressione: v^l da/
mnationē: fm quā hūiliant a deo superbi.
P̄s. **T**u hūiliasti sic vulneratū supbū rē.
Et **B**aruch. v. **C**ōstituit dñs humiliare

om̄ mōte. **T**ertia est hūilitas virtuosa q̄ fm̄ Tho. ij. q. cxv. essentialr̄ p̄sistit in appetitū fm̄ q̄ aliqs̄ temp̄at ip̄etū anī sūi ne inordinate tēdat in magna. habet p̄o re gulā in cognitione vt se nō estimet hō eē supra id qd̄ est. Ex interiori t̄n̄ dispositōe hūilitat̄ p̄cedūt signa qd̄a ext̄iora in verbis: fact̄: z gestib̄: q̄b̄ id qd̄ interi⁹ latet manifestat̄: sic z in ceteris p̄t̄tib̄ accidit. Ad hāc hūilitatē inuitat nos dñs dicens **D**at. xj. **D**iscite a me qz̄ m̄is̄ sum z hūi lis co: de. De hac ḡ sola hūilitate verū ē qd̄ dicit **D**is q̄ se hūiliat exaltabit. **T**andū aut̄ q̄ hec sn̄ia: ois q̄ se exaltat hūi liabit: plures a dño in euāgelio reperitur vt dep̄nat sup̄biā quā sup̄ oia vicia det̄ st̄at: z hūilitatē cōmēdet quā sept̄ lauda re dinoscit. **T**heo. Quia em̄ sup̄biā pl̄ q̄ alie passioes verax hoim̄ mētes iideo cre bi⁹ de hac monet **L**byf. **S**um⁹ itaq̄ hu miles vt sum⁹ excelsi. **E**xēplū de p̄d̄ct̄ ex vna parte de lucifero q̄ p̄pter sup̄biā cecidit. **E**sa. xliij. **Q**uō cecidisti lucifer q̄ ma ne oriebar̄. **E**t ex alia de brā ḡgine q̄ p̄t suā hūilitatē tā ḡlose fuit sublimata. **L**u. j. **R**espexit dñs hūilitatē ancille sue.

Tert̄ art. Aud. zc. q̄ ḡ desideranda est hūilitas. **N**ā sicut d̄r de pe. dist. j. c. **I**n actiōe. **C**or̄ p̄ritū z hūiliatū de⁹ nū ḡ sp̄nit. **I**ncōueniēs aut̄ maximū est si nō hūiliemur. **N**ā vt d̄r. l. fi. **E**. de test. **I**llō est icōueniēs ad qd̄ sequit̄ incōueniēs. **A**d hoc aut̄ sequit̄ incōueniēs damnatiois. **A**trendite. **N**ōne pot̄ eligeret̄ lib̄t̄i aīo p̄ tres gradus descēdere z i securo esse/ ḡ ab alto in infimū barath̄z ab alto violent̄ p̄cipitari vnde nunc̄ possēt̄ extrahi. **E**x pone z applica notādo illud **B**er. **D**ater salutis hūilitas.

Dñica. xj. post **T**rintat̄
Sermo. iij.

Omnis qui se

zc. **H**umiliam̄ sub pot̄t̄i ma nu dei vt vos exaltet in tpe vi sitationis. j. **P**et. v. **V**ide s. dñica. iij. ser̄ mone primo.

Prim⁹ art. **A**n hūilitas sit virt⁹? **D**ñs nō. q̄a q̄n̄q̄ sonat in viciuz. **D**icit em̄

Eccl̄. xix. **E**st q̄ se neq̄ter hūiliat. **C**ō tra **O**rigenes exponēs illō **L**u j. **R**espe xit dñs hūilitatē ancille sue: d̄r. **P**rope in scriptur̄ vna de p̄t̄tib̄ hūilitas p̄dicatur. **R**ūdet **T**ho. ij. q. cxij. **B**onū arduū h̄z aliqd̄ vñ attrahit appetitū. s. ip̄am rōnem boni. et h̄z aliqd̄ retrahēs. s. ip̄am difficultatem adipiscēdi. fm̄ p̄mū insurgit mor⁹ sp̄ei. fm̄ aliud mor⁹ desparōis. **I**deo circa appetitū boni ardui necessaria ē du plex virt⁹. **U**na q̄ refrēngit animū ne imo derate tendat in excelsa: et h̄o p̄tinet ad virtutē hūilitat̄. **A**lia que firmat animū cōtra desparationē: et impellit ip̄m ad p̄se cutionē magno p̄ fm̄ rōnem rectā: et h̄o magnanimitas. **P**ater ḡ q̄ hūilitas ē vir tus. **A**utoritas aut̄ p̄ aba parte inducta lo quit de falsa hūilitate z ficta q̄ fm̄ **A**ug. in quadam̄ ep̄la est qd̄a magna superbia. **H**ec **T**ho. **P**ro fundamēto. **D**is virt⁹ est circa aliquid difficile. **Q**uidius de pon to. **D**ifficile est fareoz: sed tendit in ardua virtus. **Q**uod etiā exp̄sse d̄r **A**nt. ij. erb. **U**bi dicit q̄ difficile est attingere mediū virtut̄. **C**um ḡ querit̄ de humilitate **A**n sit zc. **D**ic rñ. zc. **P**ost responsionē dicas. **D**ultū ergo nobis est necessaria hūilitas ne inordinate tendam⁹ ad p̄p̄iam ex cellentiā. **h**umilitas quippe p̄cipue resp̄i cit subiectionē hois ad deum: p̄pter qd̄ et alijs hūiliādo se subijcit. **N**ihil aut̄ nob̄ ē tā necariū q̄ dō subijci. p̄s. **N**ōne deo sub iecta erit gl̄a mea: ab ip̄o em̄ salutare meū. **A**udite ō miseri p̄cōres: fornicatores: aua ri zc. nūc nō vult̄ deo subijci. **L**erte tandē velit̄ nolit̄ subijciem̄i sue iusticie. **A**udite qd̄ vob̄ dicat **E**zech. xxiij. **I**n illa die sciet̄ qz̄ ego dñs cū effudero indignationē meam sup̄ vos. **C**ōsiderate qm̄ ois ad deuz sup̄ bia z rebellio in infernū deijcit. **E**cōtra hūi litas eleuat ad gl̄iaz. **F**igura **D**an. iij. **N**abuchoḡ. sup̄biēs a reḡ elec̄ est: post modū aut̄ hūiliat⁹ in regnū ē restitutus. **E**xpone zc. **P**rouer. xxiij. **S**up̄biuz sequit̄ hūilitas: z humilē sp̄n̄ suscipiet gl̄ia.

Scūd⁹ ar. **I**n p̄ced. zc. **I**n isto ser. di cēdū de trib̄ p̄sideratōib̄ iuctiuis ad detestationē sup̄bie.

Prima est p̄sideratio miserande n̄re q̄ **S**ecunda est considera (litas. tio detestande sue fallacitatis.

Dominica. xi. post Trinitatis

Tertia est consideratio formidāde diuine potestatis.

Prima igitur 2c. Job. xij. Hō nat' de mu. bre. vi. tpe re. ml. mi. Miseria in qua viligatis. Eccl. x. Quid supbis terrar cinis Un quā. Cū fer cū lim' cū res vilissima sum'. Un supbim' in terrā terra redim'. Item miseria dubietat'. Eccl. ix. Nescit hō vtz amore vel odio dign' sit: s; oia nobis i futurū referunt incerta. Propterea etiā dicebat Job. ix. Elebar oia opa mea sciens q non pceres delinquenti Et Greg. v. no.

Sepe iusticia nra ad examen diuine iusticie deducta iniusticia est & sordet i p'spectu districti iudicis qd fulget in ocul' opantis. Considera itaq; qm cert' es de commissis peccatis: sed incert' de venia. Considera vlt' terius q si sel' mortali peccasti: dēū z oēs creaturā sibi fulentē offendisti: sō fm iusticia: panis te suffocare deberet: aq; sūmerge re z ignis incinere. Et ita de alijs itell' gendū est. fm hugo. Et fm Augu. Pccōr nō est dign' pane q vescit. Quid si centi es mortali peccasti: Itē est p'siderāda miseria nihilitat'. Gal. vj. Qui se exil. aliqd eē cū nihil sit ipe se seducit. et Esa. xl. Vēl gētes qsi nō sint sic sunt corā deo: z qsi nihil z inane reputate sunt ei Et sic dr Greg.

Dis creatura in qlibz instanti in nihilum decideret: nisi man' oipotēt' eā p'seruaret in esse. **S**cda ē consideratio sue detestandae fallacitat'. fallacissima ei ē supbia q ad h' eleuat vt depmat. Aliqn em depmit rpa lit' deducēdo ad iopiā p' p'sumptionē diuitiarū in vestiment' z alijs Eccl. xij. Dom' q nimis locuples ē: annullabit superbia. Item cū supbi cupiūt se alijs p'ferre existimantes p hoc honore h're plerūq; confusionem inueniunt z ab alijs despiciunt sic ecōtra hūiles honorant. Aliqn etiā depmit spūaliter qz spūalia bona (si que sunt) inficit z ad multa mala z vicia rucere facit. Un quidā. Si tibi gfa: si sapia: forma qz det: sola supbia destruit oia. s. i inferno si comitet. Et Tob. iij. Supbia in tuo se su z in tuo anio nunq; dīari pmittas. Ab ipa em sumpsit initū ois p'ditio. Qd prz in pctō luciferi z ade. Tandē etiā depmit eterna. Un dr lucifero Esa. xliij. Detraeta est ad inferos supbia tua. **T**ertia est consideratio formidāde diuine p'tatis q temp

supbos deicit z hūiliat Ps. Deicisti eos vj alleuarent. et Eccl. x. Sedes ducū su' p'boz destruxit deus. Exēplū in pharao ne Exod. xij. In Nabuchodonosor Danielis. iij. balbasar Danielis. v. In amā Hester. vij. In holoferne Judith. xij. In chore: darhan: z abyro Au. xvj. In antio cho. ij. Bach. ix. In herode Act. xij. Cōsidera igit' o supbe oipotētā dei cui nihil resistere p't Jo iob. xv. Quid timent' dēū spūs. z Prouer. xvij. Qui altā facit domū suā qrit ruina.

Tertius ar. Aud. 2c. Cauete gne supbū sathanā imitemi. Si em sathanā imitami non potestis esse in gra chū: imo sathane critis sociandi in inferno. qz vt h' extra de sen. ex cōtea. c. quante p'sumptiois Quos par facin' coingnat sillis pena comitat'. Acc em p't amic' eē dei q diaboluz sequit'. Nāvt dic lex liberi. ff. d' inoffi. test. Qu' em inimic' meis ē: amic' me' nō ē. Nō em amicus regis ē: q cū ei' aduersario pugnat z regem. Expone z applica: notādo illud Bern. Quē seq' mini miseri quē seq' mini. Nōne videt' sathanā qsi fulgur d' ce le radentem.

Dñica. xi. post Trinitatis
Sermo. v.

Omnis qui se 2c. Discite a me qz mit' sum z hūilis corde z inuent' requies aiab' v'is Dat. xj. Notabil' lectio nobis ē a dñi oposita vbi sut tria p'siderāda **P**rimū docēt' benignitas Disci. a me / q' su de' v' i forma hūana vob loqns. **S**cōm ē doct' p' p'itas. qz mi. sū z hu. c. **T**ertiu ē discēt' vtilitas / z iue. re. a. ve. **D**e pmo Heb. j. Multifarte mltisq; modis olim de' 2c. nouissime dieb' ist' loci / curus est nobis in filio. De scōdo Jo. xij. Exēplū dedi vob vt quēdamodū 2c. De tertio Aug. Inq'etū est cor nrm donec req'escat in te. qd esse non p't sine māsuerudine z humilitate. **O**mnis 2c.

Prim' ar. An hūilitas sit potissima virtutum. Sic Humilitati deberur maximū p'miū: qz qui se hūiliat exaltabit.

Domínica. XI. post Trinitatis

prista q̄ dicebat. Nō sū dign⁹ solvere cor/
rigiā calciamēti rē. Ecōtra angeli mali p/
pter defectū cognitiōis. i. p̄sideratiōis sui
ipsoꝝ sup̄bierūt. Hugo li. de aia. Sup̄bia
e celo nata est: sed velut imemor q̄ vlt̄ in/
de ceciderit: illuc postea redire nō potuit.

Tertio art. Aud. rē. Lauere ḡ a negli/
gentia p̄siderādi p̄nas miserias: ne
in rumā incidatis. Dicit. l. ff. Locati. l. Si
q̄s donā. §. j. Preuidere debet q̄s qd̄ cō/
tingere p̄t. Es. xxij. di. In noie. circa p̄n/
cipiū. Precauedū est futur⁹ piclis. Lauē/
te ne sit⁹ siles hōi q̄ in cacumie moꝝ exi/
stens nocte tenebrosa/ sedem figere putās
sup̄ solidū/ subito corruit. Expone r nota
q̄ secuz ē incedere p̄ terrā infimā. Greg⁹.
Sola est hūilitas q̄ cadere nō potest.

Sermo. vij. pro dñica. xj. post Trinit.

Omnis qui se
rē. Quāto magn⁹ es/ humilia
te in oib⁹: et corā deo inuenies
grām. Eccl. iij. Tria sunt ibi notanda.

Primū hūiliatiōis p̄itas. quanto ma/
gnus es humilia te.

Secūdu hūiliatiōis generalitas. in oī/
tertiū hūiliatiōis vtilitas. Et (bus.
coram deo inuenies grām.

De p̄mo Rom. xij. Nō alta sapiētes: s̄
humilib⁹ cōsentientes. De scdo. j. Pet. ij.
Subiecti estote oī hūane creature p̄p̄ de/
um. De tertio Jac. iij. Humilibus dat
grām. Saluatio Omnis rē.

Primo ar. An hō debeat se oib⁹ p̄ hu/
militatē subijcere. R. nō. Hūilitas
p̄cipue p̄sistit in subiectiōe hoīs ad deum.
sed illud qd̄ debet deo nō est hōi exhiben
dū. Patet in oib⁹ latie actibus. Contra
Phil. ij. In hūilitate sup̄iores inuicē arbi
trātes. Rūdet Tho. ij. q. c. lxxij. In ho
mine duos p̄nt p̄siderari. s̄. Id qd̄ dei est. et
id qd̄ est hoīs. Hoīs autē est q̄cqd̄ p̄inet
ad defectū. sed dei est q̄cqd̄ ad p̄fectōez p/
rinet ad salutē: fm̄ illud Osee. xij. Perdi/
tio tua ex te israel: ex me t̄m̄ auxiliū tuum
Igit̄ q̄libet hō fm̄ id qd̄ suuz est debet se
cuilibet alij subijcere q̄ntū ad id qd̄ dei est
in ip̄o. Non aut̄ h̄ req̄rit hūilitas vt aliq̄s
qd̄ dei est in seip̄o subijciat ei qd̄ apparet

esse dei in altero. Nam illi q̄ dona dei par/
ticipant: cognoscūt ea se h̄re a deo: fm̄ illd̄
j. Cor. ij. Ut sciam⁹ q̄ a deo donata sunt
nob. Nec etiā req̄rit hūilitas vt aliq̄s id
qd̄ est suū in seip̄o subijciat ei qd̄ ē homis
in p̄rio. Alio q̄n̄ oporteret vt q̄libet repu/
taret se mag⁹ pctōrem quolibet alio: cū t̄m̄
ap̄ls absq̄ p̄iudicio hūilitat⁹ dicat Gal.
ij. Nos natura iudei r n̄ ex gētib⁹ peccato
res. Potest t̄m̄ aliq̄s reputare aliqd̄ boni
esse in p̄rio qd̄ ip̄e nō habet: vt aliqd̄ ma/
li in se esse qd̄ in alio nō est ex q̄ p̄t ei sub/
ijcere se p̄ hūilitatē. Ad illud aut̄ qd̄ obij
cit dicendū q̄ nō solū debem⁹ reuereri deū
in seip̄o: sed etiā id quod est dī reuereri de
bem⁹ in q̄libet: s̄ nō eodē modo reuerētie
quo reueremur deū. Hec Tho. Pro sū
damēto. Null⁹ si bñ p̄sideret se alijs p̄fer/
re debet: sed subijcere: cum oia in h̄ mūdo
sint variabilia r incerta p̄ futuro. Gal. in
alegā. Prob glia fallax impij. Prob q̄nta
patent ludibria fort⁹ hūane. Idē. Parcite
mortales anios extollere fastu. Collatis
optib⁹ asp̄nariq̄ minores. Parcite victo/
res: i grati viuere sūmo Victori vires sce
p̄trū diadema triūphos Diuitias dare q̄
potuit auferre valebit. Et Claudianus.
Aspiciat ne quis nimum sublata secūdis
Colla gerat. Nam sic d̄t Sene. ad Lucil.
Dari bonū qd̄ potuit auferri potest. Nē
mo ḡ in q̄licunq̄ statu sup̄bire sed magis
hūiliari d̄z. Sed q̄rif An p̄ hūilitatē rē.
Dic r̄n̄. vt s̄. Tandē dicas. Vera igit̄ est
hūilitas cū aliq̄s se reputat indigniorem:
minore: r vltiore oib⁹: r talis vult ab alijs
reputari. Bern. Hūilitas virtus est q̄ hō
vera sui cognitiōe sibi vilescit. Idē. Vere
humilis vult vltis reputari: nec hūilis p̄
dicari. Attendite o pctōres miseri qui cū
sitis mali vultis boni reputari rē. Quid
tandem ex vesera reportabitis superbia:
Terre p̄fusionem importabile. Figura
Gen. xj in filijs filioꝝ noe volentibus
edificare turrim que ad celos pertingeret
qui tandem p̄fusi sunt. Expone. Omnis
sup̄bia siḡtur p̄ turris babilonis: qm̄ oēs
sup̄bi tandem p̄fusionē inueniūt. Ps. Lō
fusi sunt: qm̄ deus spreuit eos.

Secundus articulus. In p̄ced. rē. In
hoc sermone dicendū de secūdo: qd̄
est efficacia desiderande vtilitatis. Est au

tem notāda p̄cipue triplex hūilitatis vti/
Prima est vtilitas gratiose (litas.
 exaltationis.

Secunda est vtilitas p̄tuoſe p̄fectiōis.

Tertia est vtilitas glorioſe exaltatiōis.

Prima est et cetera. Per humilitatem enim euadit
 homo diabolicam tentationem. Aug. in glo. su
 per. vii. ca. Rom. Nemo potest vincere spiri
 tuales nequicias nisi armis humilitatis. Esto
 humilis et non sumens de te: et tunc pote
 ris vincere. Vide paruum David contra in
 gentem goliath non in propriis virtutibus: sed in
 dei nomine sumens. Sicut enim dicitur: Ecce. iij.
 A solis humilibus honoratur deus: et ideo pu
 gnat pro eis. Humilis quippe in imo se po
 nit: ideo non habet ubi cadat. Greg. Solo
 humilitas cadere non potest. Item per humili
 tatem euadit homo iram dei. Gen. ij. Pa
 racl. xxxij. Humilitas est Ezechias: et ideo
 non venit ira dei super eum. Et. iij. Reg. xij.
 de Achab rege pessimo dicit dominus ad He
 liam. Nunquid vidisti achab humilitatum coram
 me: quia igitur humilitas est mei causa: non
 inducam malum in diebus eius. Est etiam
 exemplum de iniuriis Jone iij. Sic etiam
 quoniam flagellabant filii israel: ipse hu
 militatis parcebat deus. Sicut patet in li
 bris Iudicum: Regum: Iudith: Hester: et
 Machab. Ps. Humilitas sum et libera
 uit me. Item per humilitatem euadit homo
 indignationem. emollit enim humilitas duram
 hominis superbiam. Unde Gen. xxxij. Jacob
 humiliatus se coram elau: compeſcuit iram
 eius. Et Iudic. viij. Bedeon sua humili
 respōſione sedauit viros effrenatos iurgan
 tes fortiter contra eum. **S**ecunda est vtili
 tas virtuoſe p̄fectionis. Ibi enim fundamē
 tum debet esse humilitas. Aug. d. p̄bis dñi.
 Cogitas magnam fabricam p̄struere vltitu
 dinis: prius cogita de fundamēto humilita
 tis. Ubi nota sunt Tho. ij. q. clxj. q. hu
 militas dicitur fundamētum spūalis edificij p̄
 modum remouentis prohibens inquam. i.
 superbia expellit cui deus resistit et facit ho
 minem subditum et patulum ad recipiendum
 influxum diuine gratie. Fides autem dicitur p̄
 mu fundamētum per quod iam ad deum acce
 dit. Iuxta illud Hebr. xj. Accedente ad
 deum oportet credere. Est itaque humilitas
 p̄mu fundamētum disponens ad diuinoz

cognitionem et amorem. Richardus de seculo vict.
 Ipa humilitas sola est que mentem diuino
 accendit lumine: celesti quod desiderio infla
 mat et amore. Unde Grego. xxiij. moral.
 Obſtaculum veritatis tumor est mentis. quia
 dum inflat obnubilat. quod (vt ostendit ths.
 ij. q. clxj.) intelligendum est quo ad cog
 nitionem veritatis affectiuam. quia dum super
 bi in propria excellentia delectantur: veritatis
 excellentiam fastidiunt. Hinc dicitur Grego.
 xxxij. moral. Superbi et secreta quedam in
 telligenda percipiunt: et eorum ductum ex
 periri non possunt. etsi nouerint quod sunt:
 ignorant quod sapiunt. Ideo Proverb. xj.
 Ubi humilitas: ibi sapientia: que se non
 minuat gustum experimentalis spiritualis agni
 tionis. Item humilitas est causa virtuo
 se p̄fectionis quantum ad virtutum augmen
 tationem. quia quanto humilior est aliquis. ta
 to est spiritualium bonorum capacior. Aug. su
 per illo verbo Lu. x. Sedebat Maria ses
 cus pedes domini. Quanto humilius sedebat
 tanto amplius capiebat. quia sicut ipse ali
 bi dicitur: fluunt aque de tumoribus montium
 ad infima vallium. Item est causa p̄tuoſe p̄fey
 ctionis quantum ad consumationem. Dicit enim
 Aug. q. humilitas est ceterarum virtutum
 cōseruatrix in eo quod ipsa est p̄rie p̄seueran
 tie cōadiutrix. Et ideo dicit Grego. Qui ce
 teras p̄tutes sine humilitate cōgregat quasi
 qui puluerem ad ventum portat. **S**ecun
 da est vtilitas glorioſe exaltationis. Am
 bro. super Beati immaculati. Quanto quis
 est abiectior in hoc seculo: tanto magis exal
 tabitur in futuro. Nam per quot gradus
 humilitatis huius descendit: per tot gra
 dus exaltabit in celo. Ideo etiam dicit Gre
 go. q. euidentissimum signum reproborum est su
 perbia: electorum vero humilitas. Et Au
 gust. in epla. Quem superbum esse videris:
 filium esse diaboli non dubites. Item super
 psal. Superbia angelum fecit diabolum: humi
 litas hominem deum. **E**xemplum humilitatis
 habemus in omnibus electis dei: qui omnes
 per humilitatem deo placuerunt specialiter
 in beata virgine marie que cum matris dei elige
 ref: ancilla se nominauit Luc. j. Precipuum
 autem exemplum est in christo qui matrem hui
 lem elegit in conceptione: humilem domum
 in natiuitate: humilem lectum: vt patet Lu. ij

Dominica. XI. post Trinitatis

Qui etiā voluit subdī hominib; p̄t; etiaz
Lu. ij. Qui discipuloz pedes lauit. Joan.
xij. Qui humiles piscatores sibi sociabit
Mat. iij. Qui in passione hūilitauit se vsq;
ad mortē crucis factus obediens. vt h̄
Phil. ij. vbi glosa. Ecce habes hūilitatis
exēplū sup̄bie medicamentū. Quid ḡntu
mētis o hō: pelis morticina qd̄ infiaris.
Et Berni. Intolerabilis impudētie res ē:
vt vbi se humiliuit maiestas inflet vermi
culus vilis et intrinsecat.

Tertius ar. Aud. rē. Cauete ḡne per
supbiā p̄ hūilitatiōis defectū tot etā
et bona amittat; Dicit regla iur; Dānū
qd̄ quis sua culpa sentit sibi nō alteri debz
imputare. ff. de reg. iu. l. Qd̄ q̄s. Vñ dā
mnū subtractōis diuine gr̄e nō d; q̄s ipu
tare diuine seueritati sed iue negligētie. vt
h̄. r. q. ij. Audi. Videte ne sil; siles cui;
dā indi genti gr̄a regis. volenti qdem pa
latiū intrare sed nolenti de eq̄ descendere
ppter q̄ d̄recet ab ingressu. Expone et ap
plica: notādo illud Mat. xvij. Amen di
co vobis: nisi conuersi fue. et effi. sic par. nō
intrabitis in reg. celoꝝ.

Alij smones p eadē dñica.

Gratia dei sū

Sid qd̄ sum. j. Cor. xv. Sufficit
tibi gr̄a mea. ij. Cor. xij. Propt̄
tria sufficere d; nobis gr̄a.

Pr̄o rōne diuine inhabitatiōis

Sec̄do rōne diuine filiationis

Tertio rōne eterne saluatiōis.

Hec cū tria fact; gratia dei. De primo
Aug. Quib; meritis nisi p̄ gr̄az dei merui
mus fieri rēplū dei. De sec̄do Gal. ij. Gr̄a
filij dei est; De tertio Ro. vj. Gr̄a dei vi
ta eterna. Gr̄a rē.

Primo ar. An absq; gr̄a spūsc̄ti possit
aliquis a culpa resurgere? R. sic. In
p̄cto mortali et̄is p̄t velle iusticiā. s; nihil
aliō ē eē iustū q̄ velle iusticiā: q; iusticia ē
reccitudo volūtāt; Cōtra Ro. ij. Iusti
ficati grat; p̄ gr̄az ip̄. Rūder Rich. i. ij.
di. xvij. Q; n̄ Lur; rō ē resurgere a p̄cto
est ad ea restitui q̄ homo amiserat p̄ p̄ctm
Per p̄ctm at̄ mortale tria amittit. s; q̄ndaz

spūale diuini luminis s̄litudinē Propt̄ cuius
amissionē aīa pe. carit; d; tenebra. Unde
Aug. iij. d. tri. Tenebre s̄t stulte mētē ho
minū p̄ua cupiditate atq; infidelitate ceca
re. Itē amittit; habitatē ad gr̄az Vñ au
gu. i ench. Aioꝝ q̄cūq; s̄t vicia naturaliz
s̄t puatiōes bonoz. s; p̄t diminutiōē ha
bilitat; natural; ad bonū. Itē amittit; ido
neitate ad vitā eternā icurrēdo obligatio
nē ad penā p̄petuā. Ad nullū autē p̄dictoz
restitui p̄t nisi p̄ gr̄am. q; gr̄a ē qdā spūal
s̄litudō diuini luminis. Per eā ē trahit ad
deū volūtās hoīs sine q̄ tractu n̄ restituit
habilitas ad bonū. Per ip̄az etiā tollit dī
offēsar ex p̄nti obligatio ad penā eternā et
reddit hō dign; etna vita Hec Rich. Ad
illō autē qd̄ obijcit dicēdū fin. Bonū. q̄ p̄t
velle exlitter et semiplene quēadmodū dī.
Vult et nō vult piger s; nō plene et sufficē
ter: sic d̄t ap̄ls Phil. ij. De op̄at; nobis et
veloz p̄ficere. Hec Bonū. Pro fun. No
tādū q̄ p̄hi dixerūt q̄ iust; p̄ solā actuum
exercitationē effici p̄t iust; et h̄ plane dicit
Arist. ij. Eth. Est tñ ibi aliqñ difficultas
maxiā p̄tō gā p̄tinuationē i opib; mal; rō
ne cur; reddat vult; p̄cti q̄i insanabile. Ad
qd̄ aptari p̄t illō ouidij. in lib. d. remedio
amor; Vidi ego qd̄ fuerat p̄mū sanabile
vult; dilatū lōge dāna tulisse more. Que
rit; an possit p̄ctō iustificari absq; gr̄ave
vident; dicere p̄hi. Dic rñ. vt s. Et q̄ dū
de q̄mifera ē p̄ctōꝝ p̄ditio et q̄ damnosa.
Heu miseri p̄ctōres n̄ aduertūt auari: for
nicatores rē. p̄s. Hec sciet; neq; itel. in tene
bris am. Nolite. Et̄is i tenebz; n̄ p̄cipit
ea q̄ in tenebz; sūt iō p̄t iterdū eē inf; spen
tes et p̄mes venenosos aut i fetidīs imū
dicij; v̄l etiā iuxta p̄cipitiū aut i alijs picu
lis m̄l; et nihil hoz coḡcere s; qñ subito
lux appareret vidēs se fuisse i tant; picul; pa
uet rē. Spūal; p̄ctōr a q̄ exclusa ē lux gr̄e
videre nō potest q̄lter serpentes infernal
les iuxta cum morant; rē. sed dño infundē
te lumen gratie tunc cognoscit rē. Figu
ra Actuum. xij. petro vincō catenis. lumē
refulsit in habitaculo carceris et ceciderūt
catene de manib; eius rē. Vide ibi. Spl
ritualiter peccatoꝝ ligatur catenis in tene
bris et expectat vt trāscat p̄ntis vite pasca
et sic miser p̄ducatur populo infernali rē

sed benignitas diuina lucē grē infundit cor
di q̄ qua p̄terit z p̄fiter: z sic cadūt carere
zē. Et tūc cogitās p̄cedētia picula dixit:
Nūc scio vere q̄ misit dñs angelū suū zē.
Aug. in solil. Cōuersus sum inq̄ z vidi
tenebras in q̄bus fuerā: z abyssum in q̄ ia/
tuērā: z dixi. Ne ve tenebris meis in q̄b̄
iacui: ve cecitati in q̄ lumē celi videre non
poterā: ve p̄terite ignorātie in q̄ nō cogno
scebā te domine.

Secūd^o arti. Cōsideratio illi^o aplice
positiōis. Bīa dī sum id qd sum: ad
duo nos inuitat: vīz ad nrī humilitatiōē
virtuosam: q̄ vīz ex nobis nihil sum^o. et
ad dei recognitiōē affectuosam. In hoc
sermōe dicendū d̄ p̄mo: ad qd applica tes
z tū euāgelij iuxta diuisionē supius positā:
et deductā in trib^o p̄mis sermōib^o huius
dñice: sed abbrevia vt videbis. Et accipe
p̄ tertio articulo illō qd ponit in tertio su^o
p̄dicto sermōe.

Alius sermo p̄ dñica. xj. post trinitatē.

Ratia dei sū

zē. Bīa dei saluati est. Eph. ij.
Hui^o p̄tatis p̄ideratiō nos
ducere debet ad tria.

Primo ad diuinā dilectionē

Secdo ad ḡfarumactionē.

Tertio ad obediētiāle subiectiōē.

De p̄mo. Jo. iij. Diligam^o deū: qm̄ ipse
p̄o: dile. nos. De secdo Col. j. Bīas agen
tes deo z p̄i q̄ dignos nos fecit in partēz
fortis sc̄oz in lūme. De tertio. Hierē. xlij
Obediam^o vt bñ sit nobis. Bīa zē.

Pro p̄mo arti. Querit^o An absq̄ dei
ḡfa libez arbi. vincere possit aduer/
sariū. Glide in p̄mo aduētuāli or. ij. in f.
marutio. P̄o fund. aut sic dicas: Tūc
hostis vīctū cū iā seuirendō audet aut nō
p̄o. Daid. in tristib^o. Pugna suū finē euz
iacet host^o hz. Et certe ad hoc magie eni/
ti debem^o ne a diabolo z vicijs vicamur.
Sen. ad Lu. Vtira sine mō: sine fine p̄se
grē. Nā in illis q̄z neq̄z finis ē neq̄z mod^o:
Propt̄e vicia q̄ cor tuū laniāt: q̄ si alit^o ex/
trahi neqrēt: cor ip̄z cū ill^o euellēd^o erat S^z
qd est An sic p̄leq̄ndo vicia vicere possi^o
zē. Dic m̄. yr s. Ex q̄ p̄clude q̄ arma p̄ci/
pua ad vicendū diabolū sūt arma hūil/
tatis z deuotiōis: nihil vīz se p̄sumēdo
z diuinū auxiliū hūil^o ip̄lorādo. Jhd. de
sū. do. Hoc est ei^o remediū q̄ vicioz dele
ctatiōe exultuat vt q̄tiēs q̄libz vicio pūgīf:
tenēs orōez fundat: q̄ frequēs orō ipu gna
tione vicioz extinguit. Audite o mīsi si a
tēctatiōe vincim^o hoc vob est iputādū qm̄:
ad orōz vt op̄z nō recurrīt. Quari: lu
būci z h mōi: Arredite qm̄ inexculabiles
estis. Nā si adueniēte tēctatiōe q̄ orōnis
subsidia p̄fugerēt: facile victoriā obtinere
possetis. Fig. ij. Parat. xx. art. xij. Josa
phat q̄ totū se p̄tulit ad rogādū deū oby
tinuit victoriā p̄tra mo abitas z ammoni
tas aduersarios filioz isrl. vīd ibidē. Et
pone ad pugnā spūale applicādoz norādo
illō C. v. p̄. Nō dz hostib^o timere fortē q̄
habet p̄ncipē fortiorē zē.

Secūd^o arti. In p̄ce. zē. In hoc de di re
cognitiōe affectuosa. Vbi norādū q̄
a ḡfa dī hēm^o aut hīe possum^o triplex eē
s. nature: grē: z glie. Et in q̄libet hōz sūt
P̄m ē dignas excellētie (ta p̄iderāda
Secd^o est p̄tinuitas depēdētie.
Tertū est p̄petuitas manūtenētie
P̄mū est zē. Tū p̄pter imaginē creatōis
in eē nature. Tū p̄pter imaginē recreatōis i
esse grē. Tū p̄pter imaginē assilatiōis in eē
glie. De p̄mo Sen. j. Sa. ho. ad ima. z st.
no. De secdo j. Jo. ij. Nūc filij dī sum^o. s.
p̄ ḡfam: sed nōdū appu t qd erim^o. Scilicet
mus ei qm̄ cū nob appuerit: siles ei erim^o
z vide. eu sicuti ē. Secd^o m̄ ē zē. q̄ qdlibet
illoz est iā p̄tinua depēdētia a deo. Nā vt
d̄t Gre. Cūctā q̄ sūt stari in nihilū deade
rēt nisi in an^o oipotēt^o ea p̄fuaret in esse.
Tertū est zē. q̄ qdlibz illoz esse p̄pet
tuat a deo q̄arū est ex p̄se sui. Esse ei na/
turale est p̄petuū. Nā ei ē immortal. Aug.
li. vij. de ci. dei. c. xliij. Nā immortal^o nūcu q̄
pat: qm̄ q̄ltercūq̄ etiā cū mībia nūq̄ de/
sinit viuere. Esse etiā grē p̄petuū ē ex pre
dei. Aug. li. de p̄nia. Semp̄ p̄sto est ḡfa si
nō fuerit repulsa De^o qd sūū ē inspirat si
est q̄ recipiat. Esse ē grē p̄petuū ē: vocaf
em̄ vita efnā Dat. xxv. I b̄ūt iusti i vitā
efnā. Propt̄ p̄mū. s. p̄pter dignitatē excel/
lētie debem^o deū recognoscere ḡfas agē
do. Propter secd^o. s. p̄pter p̄tinuitatē de/
pēdētie offensā cauēdo. Vultū ei ei^o of/
fensa cauēda ē a q̄ p̄tinue depēdem^o i esse

¶ Dñica. XII. post Trinitatis

Propter tertiū. s. ppter ppetuitatē manu tenēte sincerit diligēdo. j. Jo. iij. Diligamus deū qm̄ ipse por̄ dilexit nos. ¶ **Prē-**pliū aut̄ de amore dī vide sup̄ in p̄mo ad uētuali sabbato ante. ij. dñicam.

Tertii arti. Audistis rē. Cauete itaqz ne pueniā esse diuine grē z esse glie qz sine illis modicū qd ē esse nature. For̄ te dicatis Pater n̄r de⁹ est q̄ nos posuit in esse nature: nō ḡ puabit nos esse glie. Au dire qd lex dicat: Fili⁹ serēs auxiliū p̄ris aduersario: iur̄ emeret exheredari. l. liberi l. de inoffi. test. Sillis snia h̄z extra de iur̄ returā. c. Quira vallis. in glos. vbi ponūt casus ppter q̄s q̄s merēt exheredari. Po ne casuz ad longū z applica notādo illud. Eph. v. Hoc aut̄ scitote intelligētes qm̄ ois fornicator: aut imund⁹: aut auar⁹: qd est idolorū seruit⁹ nō h̄z hereditatē in regno ch̄ri z dei. qd etiā est gnāl̄ intelligē dū de q̄libet pctōre.

¶ Dñica. xij. post Trinitatis Ser. p̄mus

Alpheta qd ē ad apire Bar. vij. Fiduciā habem⁹ p̄ ch̄m ad deū. ij. Cor. iij. Si volum⁹ apire corda deo: tūc in eo fiduciā h̄re possum⁹: de qua fiducia iuxta verba apli tria sunt notāda.

Prīmū n̄re spei securitas: Fiduciā ha.

Secōm securitatis firmitas: Per ch̄m.

Tertiū firmitatis sublimitas: Ad deū.

De his trib⁹ Heb. x. Fiduciā habem⁹ in introitū sc̄tōz i sanguie ch̄ri. Et. ij. Cor. iij.

H̄ntes talē spem mltā fiducia v̄rimur ¶ Epheta rē.

Prim⁹ arti. Qm̄ aia apiri deo d̄z p bonū desiderii seu p bonā volūtatez

Jo q̄rit de bōitate volūtatez An sit ex fine:

Q̄ nō. qz q̄ntūcūqz finis sit bon⁹ nisi ch̄a ritas eliciat: op⁹ nō est meritorii. Itē fm̄ Dio. iij. c. d. di. no. Dia agūt ppter bonū.

ḡ si bonitas volūtatez sit ex fine: ois volūtas erit bōa. Cōtra. Boc. iij. Top. l.

finis bon⁹ est: ipm̄ q̄z bonū ē. Rūdet Falco in. iij. di. xxx. vij. di. q̄ bonū d̄t rōez p̄ple menti. et malum dicit defectum complemeti. Cōplementū p̄o rei est ex fine. bonū

igif in rebo est ex ordine in finē: z malū ex

defectu hui⁹ ordinis: bonitas igif act⁹ in⁹ terior⁹ est ex ordine ad debitū finē. Ad p̄h̄ctionē aut̄ hui⁹ ordinis duo req̄runt ex pte act⁹: vīcz qd d̄ se sit ordinabil. i. de gnē bonoz: z q̄ sit actualit⁹ ordinat⁹ p̄ intētoz op̄atis. Duo etiā req̄runt ex pte finis: vīcz q̄ sit finis ḡz veritatē bon⁹: z q̄ sit debit⁹ in rōe finitēdi: in q̄ntū. s. finis melior est h̄is q̄ fiūt ppter illū finē. Un̄ māducatio lz sit a. i. qd bonū: nō tñ pōt esse finis p̄dicatōis His q̄rtuoz p̄currētib⁹ actio bona est. alitero deficiēte mala est: qz fm̄ Dio. bōnū est ex tota sua cā z integra: malū p̄o ex singlis defectib⁹. Ad p̄mū at̄ argumētū dicendū q̄ sufficiēs ordo act⁹ volūtatez in finē. includit in actu bonitātē q̄ est ex for̄ma debita q̄ est charitas: sine q̄ a. n̄ debite ordinat⁹ in finē. Ad aliō vōm: q̄ oia agūt ppter bonū vel simplr et vey: v̄l fm̄ qd z apparens: v̄tile vel delectabile. Hec Falco. ¶ Pro fund. Utinā in oib⁹ opib⁹ sp̄ haberem⁹ finē p̄ oclis. Balt. in alex. O felix mortale gen⁹ si sp̄ h̄iet Eternū p̄ mēte bonū finēqz timeret. Qui tā nobilibus media q̄ plebe creatis Improbi⁹ adest aie discriminē magno. Un̄ etiā d̄t Aristo.

¶ Et hi. Una p̄ncipalissimaz circūstāti

arū est circūstātia finis ad quā vīcz ordi

nat opatio. Cū ḡ q̄rit An bonitas volū

tatis sit ex fine. Dic r̄n. vt s. Ex q̄ clude

q̄ in hūanis mltū est ponderāda circūstā

cia finis que maxime dat actui bonitātē:

p̄supposita tñ bonitate ex genere actus.

Actus cū pcti nō est ordinabil in bonū si

ne. iō oia fugēda s̄ pctā. Eccl. xij. Quasi

a facie colubri fuge pctā: si accesser⁹ ad illa

suscipiet te. Sed heu mlti sunt de nūero

stultoꝝ De q̄bus Prouer. j. Stulti ea q̄

sibi s̄t p̄xia cupiūt. Audite luxuriosi: aua

ri rē. Elidete qd cupit⁹ z qd facit⁹. Psal.

Fili⁹ hoim vsqz graui corde vt qd dilig.

vanitatē z q̄ri mendaciū. Quid ḡ: Aita

mur ad resistēdū ne succūbēdo efficiamur

serui diaboli z dānatōis filij. Horate. Luz

hō pactū cū hoste inuenire non valet nisi

totaliter se seruū tradat: poti⁹ se defendē

do v̄z se mortī exponere q̄ se hostis crude

litati tradere. Tulli⁹. Meli⁹ est occidi q̄

ignominiose fūire. Un̄ z Aug⁹. sup̄ ps̄.

Iniquū est fūire diabolo q̄ nullo placat

obsc̄o. Nullaten⁹ ḡ ns oei⁹ futuri dare